

INFORMATOR URZĘDOWY

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosh. do domu.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogl. petyt. lub tabel 12 gr.

№ 83.

GNIEZNO, dnia 19 grudnia 1936 r.

Rok 85.

Zatwierdzeni sołtysi

Pan Starosta powiatowy zatwierdził ostatnio wybory czterech nowych sołtysów a mianowicie: p. Michała Kozubskiego w gromadzie Obórka w miejsce p. Stefana Biniaka, który się wyprowadził, na sołtysa gromady Lednogóra p. Józefa Chudego w miejsce p. Józefa Konicznego, sprawującego urząd wójta gminy Łubowo, dalej w miejsce p. Bolesława Pałczyńskiego, który również się wyprowadził, sołtysa gromady Mieleno, p. Ignacego Nowaka, a wreszcie p. Franciszka Nowaka w gromadzie Leśniewo, w miejsce p. Makowskiego.

Wybory do zarządu miejskiego

Pan Starosta powiatowy gnieźnieński zarządził wybory niezawodowych członków zarządu miejskiego w Kłecku i j. burmistrza, wiceburmistrza i 3 ławników. Wybory odbędą się w sobotę dnia 19 bm.

Termin nabycia świadectw przemysłowych

Uplýwa z dniem 31. grudnia — Kasy pomocnicze w Witkowie, Kłecku i Czerniejewie.

Urząd Skarbowy w Gnieźnie przypomina płatnikom podatku przemysłowego, że ostateczny termin do nabycia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1937 upływa z dniem 31. grudnia br. i przedłużony nie będzie. W interesie więc płatników leży, by do końca grudnia br. zaopatrzyli się we właściwe świadectwa przemysłowe, w przeciwnym bowiem razie narażą się na nieporządane dla nich skutki z art. 178 Ordynacji Podatkowej, polegające na wymierzeniu im grzywny, zwłaszcza, że Urząd Skarbowy przystąpi już z dn. 2 stycznia 1937 r. do lustracji świadectw przemysłowych.

Celem udogodnienia płatnikom zamiejscowym nabycia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych Urząd Skarbowy zorganizuje następujące kasy pomocnicze:

W dniu 19 i 21 grudnia br. w Zarządzie Miejskim w Witkowie (dla płatników zamieszkałych w Witkowie i okolicy).

W dniu 22 grudnia br. w Zarządzie Miejskim w Kłecku (dla płatników zamieszkałych w Kłecku i okolicy).

W dniu 23. grudnia br. w Zarządzie Miejskim w Czerniejewie (dla płatników zamieszkałych w Czerniejewie).

Komunikaty pocztowe.

Wskutek zmiany rozkładu jazdy pociągu wieczornego z Witkowa do Gniezna, odprawia Urząd pocztowy poczęły począwszy od dnia 15 grudnia br. zamiast

o godzinie 18,40, już o godzinie 17,50.

W związku z tym przesyłki pocztowe nadane po godzinie 17,40 mogą być wysłane datę dopiero dnia następnego.

Urząd Pocztowy prosi Szan. Obywatelstwo o wcześniejsze nadawanie przysyłek.

W niedzielę przedświąteczną dnia 20 grudnia br. Urząd Pocztowy będzie otwarty przed południem od godziny 10 do 12, po południu od 15 do 18 W dniu tym przyjmować się będzie również wpłaty przekazowe, czekowe oraz paczki.

Nadzór nad cenami

Instrukcje pana premiera Składkowskiego

Celem racjonalnego wykorzystania uprawnień w zakresie walki ze spekulacyjną zwyżką cen prezes Rady Ministrów, gen. Sławoj-Składkowski, jako minister spraw wewnętrznych wydał instrukcję dla wszystkich wojewodów, starostów i prezydentów miast, zawierającą szczegółowe wskazówki, dotyczące przepisów z zakresu nadzoru nad cenami artykułów powszedniego użytku.

W instrukcji tej przypomniane są przepisy rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z 20-go lutego 1923 r., które nakładają na posiadaczy składów, sklepów, handlow, restauracji, i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży, obowiązek ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku, sporządzania faktur przy zawieraniu interesów i przedstawiania ich na żądanie władzy.

Dalej instrukcja ministra spraw wewnętrznych zajmuje się obowiązkiem ujawniania zapasów wobec władz który opiera się na rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych z dnia 9 października 1923 r. upoważniającym wojewódzkie władze administracji ogólnej do nałożenia obowiązku ujawniania wobec władz zapasów.

Wyznaczenie cen z urzędu ma być — w myśl instrukcji — traktowane, jako środek ostateczny i dlatego może być stosowane tylko w tych wypadkach, gdy ustalenie cen w drodze porozumienia się z przedstawicielami zainteresowanych gałęzi produkcji i handlu okaże się niemożliwe. Dopiero w wypadkach nie dojsia do porozumienia, lub też nie przestrzegania cen w drodze porozumienia ustalonych wyznaczone zostaną ceny z urzędu, po uprzednim zasięgnięciu opinii komisji do wyznaczenia cen.

W dalszym ciągu utrzymana zostaje zasadniczo zgoda ministra spraw wewnętrznych na wyznaczenie cen: mąki, pieczywa, mięsa, słoniny, wyrobów masarskich, smalcu oraz węgla i ropy — instrukcja zaleca jednakże wyjątkową ostrożność w stosowaniu tego środka w obecnej sytuacji gospodarczej, zwłaszcza do tych przedmiotów, których ceny wywierają lub mogą wywierać pewien niekorzystny wpływ na ceny produktów rolnych, jak naprzykład wyznaczenie cen mąki w hurcie może mieć wpływ na kształtowanie się cen zboża.

Wreszcie, doceniając znaczenie poziomu cen chleba — minister spraw wewnętrznych zastrzega sobie prawo uprzedniego wyrażenia zgody na podwyższenie cen chleba żytniego, pyłowego i razowego w miastach oraz w ważniejszych ośrodkach przemysłowych i konsumcyjnych.

Badania nad podażą i popytem na rynku pracy umysłowej

Fundusz Pracy przyznał Instytutowi Oświaty Pracowniczej specjalną dotację na przeprowadzenie badań ekonomiczno-statystycznych nad podażą i popytem na rynku pracy umysłowej w Polsce, oraz możliwościami zwiększenia stanu zatrudnienia pracowników umysłowych: najemnych i wolnych zawodów. Badania te niezbędne są dla ujęcia w sposób metodyczny i planowy zagadnienia bezrobocia pracowników umysłowych, a rezultaty ich powinny ułatwić opracowanie programu walki z bezrobociem.

Obecnie w ramach swoich prac badawczych Biuro Badań Ekonomiczno-Statystycznych I. O. P. rozpisuje ankietę wśród pracowników umysłowych, zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych w Warszawie.

W okresie od 14—22 grudnia delegacji Instytutu Oświaty Pracowniczej odwiedzą przedsiębiorstwa przemysłu chemicznego, elektrotechnicznego i włókienniczego, wybrane metodą reprezentacyjną.

Kupcy żydowscy nie wezmą udziału w Targach Poznańskich

Zarządy związków organizacji kupieckich odbyły ostatnio narady w związku z zapytaniami poszczególnych kupców i przemysłowców, czy mają wziąć udział w poznańskich targach, które są obecnie organizowane.

Narady zakończyły się przyjęciem uchwały, że kupcy i przemysłowcy żydowscy nie będą uczestniczyli w Targach Poznańskich z powodu ostrego kursu antyżydowskiego, panującego w Poznaniu. Jednym z głównych motywów powzięcia tej decyzji jest fakt, że do znacznej większości restauracji i lokali publicznych w Poznaniu żydzi nie są wogóle wpuszczani, a nawet wywieszono kartki na drzwiach, że do lokali tych żydów się nie wpuszcza.

Pierwszy elewator zbożowy w Gdyni

W najbliższym czasie uruchomiony zostanie w porcie gdyńskim nowy elewator zbożowy, wzniesiony na nabrzeżu Indyjskim nad basenem im. Marszałka Piłsudskiego. Jest to pierwsze w porcie gdyńskim nowoczesne urządzenie do masowego przechowywania i przeladunku zbóż. Elewator posiada specjalne urządzenia do czyszczenia, ważenia i suszenia zbóż, jak również urządzenia dla zwalczania wołka zbożowego. Poza tym wyposażony jest w nowoczesne pneumatyczne urządzenia do przeladunku, których zdolność przeladunkowa wynosi 300 ton zboża na godzinę przy przeladunku z wagonów do elewatora i 100 ton na godzinę przy przeladunku ze statków. Zdolność przeladunkowa z elewatora na statki wynosi 200 ton na godzinę. Pojemność elewatora wynosi 10.000 ton, może być jednak w przyszłości powiększona do 30.000 ton.

Nowy typ łodzi podwodnej

Urząd patentowy wydał patent na łódź podwodną

- nadwodną, wynalazku Józefa Lichwały z Tarnowa. Istota wynalazku polega na nieznaney dotychczas metodzie pływania łodzi. Specjalne tłumiki powodują bezszelstne poruszanie się aparatu. Łódź posiada dużą szybkość, swobodę ruchów i może się poruszać na dużej głębokości.

Nadaje się ona zarówno do celów bojowych, jak i transportowych oraz wydobywania zatopionych okrętów i urządzania wycieczek naukowych.

Straciła rękę przy młóce

W gospodarstwie p. Gustawa Wanke'go w Ostrowie, zdarzył się straszny wypadek. Po południu, żona rolnika Maria Wanke lat 61 przyszła do stodoły, by pomóc przy młóceniu zboża. W chwili, gdy chciała odgarnąć słomę prawą jej ręką dostała się w trybły nęgalęk zmiążdżenia.

Po udzieleniu ofierze pierwszej pomocy przez p. dr. Bednarczyka z Orchowa, przewieziono Marię Wanke do szpitala gdzie prawdopodobnie dokonano za stanie amputacja prawej ręki.

Złóża syderetu odkryto pod Częstochową

Jak donoszą z Częstochowy we wsi Kuźnica Marianowa na gruncach włociańskich odkryto pokłady wysokowartościowej rudy — syderytu, nadającej się do wyrobu najlepszych gatunków stali. Złóża obejmują przestrzeń 3 km kw.

W związku z tym odkryciem przybył na miejsce nacelnik Okręgowego Urzędu Górniczego w Tarnowskich Górach w celu zbadania praktycznej możliwości eksploatacji nowoodkrytych pokładów. W razie uruchomienia kopalni znajdzie pracę kilkuset bezrobotnych górników.

Pasterka

Pasterka jest to uroczysta msza święta, którą odprawia się o północy w Wigilię Bożego Narodzenia. Przy jednym z bocznych ołtarzy urządzony jest żłóbek, pięknie udekorowany, a z chóru rozbrzmiewają stary polskie kolędy. Pomysł tego nabożeństwa pochodzi od św. Franciszka Serafickiego, który chciał utrwalić pamięć narodzin Dzieciątka Jezus, urządził za zezwoleniem Ojca św. żłóbek w grocie wśród lasu. Kazał tam nanieść siano i przyprowadzić wołu ośła. Następnie zgromadził braciśzków i ludność rozpoczęł nabożeństwo. Święty Bonawentura tak nim wspomina: „las zabrzmiał pieśniami; a cudowna ta noc również była świetną jak uroczystą, już ty ścieżkami gorących lamp, już rozlegającymi się pieśniami. Słowem, było to dźwięki pełne harmonii i jaśniało iście niebieska. Stuga zaś Boży Franciszek klecał nabożnie tuż przy jasełkach, zalewając się obłętymi łzami i promieniejąc weselem. Msza św. odprawiła się przy jasełkach, a diakon Chrystusów, Franciszek, śpiewał świętą Ewangelię. Na koniec miał kazanie do ludu o narodzeniu się ubożnego Króla i lekkoć chciał Go nazwać po imieniu, nazwał go Pieszczołtliwie „bettelemskim Dzieciątkiem“.

Kult dla pasterki pozostał w narodzie polskim a do dzisiejszych czasów. Choć mroz trzaskający nadwórce lub śnieg sypie w oczy, kto zdrów spieszy do kościoła; w domu zostają tylko starcy, chorzy i dzieci.

Po pasterce około godziny drugiej w niektórych okolicach Małopolski, n. p. w Beskidach, obchodzą chłopczy, „podłaźnięcy“ wioskę składając życzenia „rodzicy“, przyczem sypią owsem po izbie.